



General Motors se zdi federaciji preveliko

Zvezna vlada se je odločila za razplet General Motors v štiri manjša podjetja. Prvi pravni koraki so že storjeni.

WASHINGTON, D. C. — General Motors spada med največja podjetja na svetu, zaposluje nad 400.000 delavcev, ima nekaj sto tovarn, letnega prometa pa nad \$10 milijonov. Ne proizvaja pa samo avtomobilov, njegov delokrog obsega skoraj vso kovinsko industrijo.

Federalna administracija mora stalno paziti na to podjetje, ali ni morda zapleteno v kake trupe in kartele. Administracija je že sitala te kontrole in baje namerava z zakonom prisiliti podjetje, da naj se razdeli v štiri podjetja, prvo naj bi izdelovalo avtomobile skupine Chevrolet, drugo vse ostale vrste avtomobilov, tretje naj bi proizvajalo predmete, ki so potrebni v gospodinjstvu, prometu itd; četrto podjetje naj bi pa samo financiralo prodaje prvih treh podjetij.

Tudi med madžarskimi komunisti ni več stare sloge

BUDAPEŠTA, Madž. — Madžarski komunisti so od l. 1956 naprej skrbno prikrivali spore v svojih lastnih vrstah. Bili so vedno sprti, spori so prišli do izraza na decembrski seji centralnega komiteta, ki je sklepal o ponovni akciji za povečanje števila kolhozov.

Proti akciji so bili desničarski komunisti, ki so trdili, da se bodo kmetje upirali kolhozom in da bo radi tega trpelo obdelovalne orne zemlje. Levičarski komunisti so kritizirali akcijo, češ, da je premalo odločna in da je treba na svobodne kmete hujše pritiskati.

Madžarski komunisti so se o tem zelo hudo sporekli med seboj, tako pišejo šele sedaj njihovi vodilni budapeštanski časopisi. Zdi se, da so imeli desničarski komunisti prav, kajti madžarski kmetje se res z vsemi dovoljenimi sredstvi upirajo novim kolhozom, tako trdijo poročila, ki prihajajo na Dunaj.

Ike se posvetuje tudi z demokratičnimi voditelji

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Eisenhower se sestaja enkrat na teden z vodilnimi republikanci na posvet o političnih zadevah. To ni nobena tajna. V tajnosti so pa držali do sedaj novico, da se je tekoma januarja sestal tudi najmanj dvakrat s vodilnima demokratoma senatorjem Johnsonom in predsednikom predstavnika doma Rayburnom.

Casnikarji so šele sedaj izvržali to novico iz Bele hiše, ki je pa republikanski prvaki ni so nič veselili. Mislili so namreč, da se predsednik posvetuje samo z njimi.



Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno, naletevanje snega. Najvišja temperatura 25, najnižja 15.

Judje iz za železne zaves naj pridejo v Ameriko

WASHINGTON, D. S. — Kot smo že poročali, živi za železno zaveso okoli 3.000.000 Judov, ki bi se radi po večini izselili v svobodni svet. Komunisti so se menda sedaj odločili, da jim ne bodo branili emigracije. Toda kam naj gredo, to je veliko vprašanje, ki muči vse judovske organizacije po vsem svetu.

Judovske organizacije v Ameriki so začele radi tega z akcijo, naj se tem žrtvam komunizma dovoli tudi vselitev v našo deželo. To stališče je že javno zagovarjal senator Williams iz New Jersey, znani kongresnik Walter pa je o tej zadevi že konfiriral v Beli hiši. Ni torej izključeno, da dobimo nov begunski zakon v korist judovskim beguncem iz za železne zaves.

Počasi, pa golovo!

CLEVELAND, O. — Mesto je zgradilo že pred časom nov pomol na podaljšku W. 6. St., ki naj bi služil povečanju prometa po otvoritvi nove globlje vodne poti po reki sv. Lovrenca. Na pomolu bi bilo seveda treba zgraditi skladišča, žerjave in vse, kar je v pristanišču potrebno.

Mesto se kar ni moglo odločiti, ali naj da pomol v dolgoleten najem ali naj se samo dela loti. Sedaj so se končno odločili, da bodo dali pomol v najem privatniku, toda vse to delajo počasi in komodno, kot da bi imela biti nova vodna pot odprta šele čez nekaj let, v resnici je pa do tega le še par mesecev!

Volivci se ne brigajo dosti, kdo bo prihodnji predsednik

PRINCETOWN, N. J. — Do čim naši politični krogi, posebno v Washingtonu, ugibajo noč in dan, kdo bi lahko postal kandidat za predsednika in kdo bi pri volitvah 1. 1960 zmagal, se po deželi volivci zelo malo zanimajo za to vprašanje.

Znani Gallupov zavod je takoj po jesenskih volitvah spraševal po vsej deželi, kdo naj bi bil najbolj pripraven prihodnji predsednik na demokratični strani. Skoraj enako število glasov sta dobila A. Stevenson in sen. Kennedy. Gallupov zavod je sedaj zopet spraševal in dobil skoraj isti odgovor kot pred tremi meseci. Demokratični volivci niso menjali svojega mnenja. Nekaj spremembe je v vrstah neodvisnih volivcev, tam se jih je sedaj nekaj več odločilo za senatorja Kennedyja.

Castro bo kandidiral za predsednika Kube

HAVANA, Kuba. — Po doslej veljavni ustavi mora biti predsednik republike star najmanj 35 let. Fidel Castro zato ni smel sam prevzeti predsedstva, ampak ga je izročil Urrutiji. Sedaj so z odredbo spremenili ustavo tako, da bo Castro lahko kandidiral za predsednika.

Po novem mora biti kandidat za predsednika republike star najmanj 30 let. Castro jih ima 32.

Mrs. Eisenhower na počitnicah

WASHINGTON, D. C. — Žena predsednika Eisenhowerja se je sredi odprtega vlaka v Phoenix, Ariz., kjer bo ostala dva tedna na počitnicah v znanem zdravstvenem in lepotilnem centru Maine Chance.

Državni tajnik J. F. Dulles v bolnišnici, ko se bliža berlinska kriza počasi višku

Iraški diktator Kasem utrdil svojo vladu

Novo vladu sestavljajo člani levičarske "Narodne demokratske stranke", uradniki in častniki. Naserjevi pristaja in komunisti v vladi niso zastopani, zato pa so bolj živahni pri organiziranju ljudskih množic.

BAGDAD, Irak. Med tem, ko je iraški diktator general Kasem dal obsoditi na smrt na večšalih svojega glavnega sotrudnika pri lanskii revoluciji proti kralju Fajsalu, je obenem izvršil tudi temeljito rekonstrukcijo svoje vlade. Pometal je iz nje obe politični stranki, ki sta simpatizirali z egiptovskim Naserjem in pustil v vladi samo nekaj ministrov, ki pripadajo Narodni demokratski stranki.

Ta stranka je socijalistična, toda ne odkrito komunistična, je pa zelo proti Egiptu. Stranka nima v vladi večine. Večino sestavljajo oficirji in nekaj nepolitičnih strokovnjakov v javni upravi. Komunisti sami upajo, da jim bo vlada pustila, kot do sedaj proste roke v organiziranju "ljudskih množic" in podtalnem rovarjenju, posebno med Kurdi na severu iraške države.

Havajska država na vidiku?

WASHINGTON, D. C. — Odbor Predstavnika doma za notranje zadeve je sklenil z veliko večino (25 proti 4), da predlaga plenumu, naj sprejme havajsko otočje kot 50. državo v našo federacijo. Predstavniki doma bo gotovo predlog uzakonil. Predlog bo potem šel v senat, kjer bo verjetno nekaj več pomislekov.

Vsi pomisleki ne bodo mogli zabrisati dejstva, da je senat glasoval za Alasko, ki je imela manjši pogojev kot jih imajo sedaj havajski otoki. Zato upajo v Kongresu, da bomo dobili novo državo že do konca sedanjega kongresnega zasedanja. Če je vse to res, potem se nove zastave s samo 49 zvezdami skoraj ne splečajo naročati.

Nad paragvajsko republiko se zbirajo politični oblaki

BUENOS AIRES, Arg. — V paragvajski republiku vlada od lanskega leta vojaški diktator Stroessner, ki se opira na vojaške kroge. Kot vsak diktator ima tudi opozicijo v deželi, seveda podtalno, ker kaka druga ni dovoljena.

Stroessner se opozicije ni bal, ker je bila razbita na več političnih skupin, ki se niso mogle sporazumeti na skupen odpor proti diktaturi. Uspešne revolucije v Venezueli in na Kubi so pa paragvajsko opozicijo pripravile do tega, da se je, v kolikor jo je v politični emigraciji v Argentini, povezala na skupno akcijo proti Stroessnerju. Stroessner se je tega precej ustrašil kajti začel je doma preganjati vse, kar se mu zdi količkanjsumljivo.

Zahodne sile kljub drugačnim zagotovilom še niso edine v tem, kaj naj store, če bi bile redne zveze med Zah. Berlinom in Zah. Nemčijo prekinjene. — Državni tajnik John F. Dulles se je komaj vrnil z obiska v Evropi, pa je moral vzeti "nekaj tednov" odmora za operacijo in zdravljenje. Nadomeščal ga bo podtajnik Herter. — Zahod je pripravljen tvegati zaradi Zah. Berlina vojno, ki pa jo prav s tem tveganjem upa preprečiti.

WASHINGTON, D. C. — Državni tajnik John Foster Dulles se je v ponedeljek vrnil s šest dni trajajoče poti po Evropi, kjer se je razgovarjal s predsednikom angleške vlade Macmillanom in njegovim zunanjim ministrom, s predsednikom francoske republike De Gaullem in predsednikom francoske vlade Debrejem ter na kraju z zahodnonemškim kanclerjem Adenauerjem in njegovimi sodelavci. O svojih razgovorih je takoj poročal predsedniku Eisenhowerju, pa nato zaprosil za "nekaj tednov" dopusta, da bi se mogel podvreči operaciji kile in poskrbeti za svoje zrahljano zdravje. Trdijo, da se Dulles še ni popolnoma popravil od lanskega vnetja debelega črevesja. Predsednik mu je dopust dovolil in Dulles je odšel v Walter Reed vojaško bolnišnico. V njegovi odsotnosti bo vodil državno tajništvo Christian Herter.

V javnost je prišla, da je Dulles enemu izmed kongresnih odgovor pred svojim odhodom povedal, da je Zahod pripravljen za obrambo Zahodnega Berlina tvegati tudi vojno. Prav s tem tveganjem pa se ji upa izogniti, ker je prepričan, da Moskva trenutno nove vojne ne mara. Dulles je skušal to svoje stališče uveljaviti tudi v Londonu, Parizu in Bonn. V Londonu je naletel bolj slabo. Predsednik vlade se je odločil za obisk v Moskvi in skuša v angleški javnosti ustvariti vtis, da je njegov cilj doseči izboljšanje razmerja med Zahodom in Vzhodom, četudi z večjimi koncesijami. Anglija je pred volitvami in vlada mora računati z razpoloženjem javnega mnenja.

Edinstvo stališč med Londonom in Washingtonom obstoji samo v uradnih izjavah, dejansko pa naj bi bil Washington odločen nastop, med tem ko je London zagovornik "prožne" politike. Dulles je predložil, naj bi v slučaju blokade zahodne sile pot do Berlina odpre s tanki, za kar se v Londonu prav nič ne navdušujejo. Kljub temu so poslali v Washington nekega visokega častnika, ki naj bi se z odgovornimi vojaškimi ljudmi tod pomenil o načrtih za tak tankovski konvoj. Deset dni je čakal, ne da bi sploh prišel v kak etik z odgovornimi vojaškimi vodniki.

Evropski "kongres"?

Zastopniki zahodnih sil se v Washingtonu razgovarjajo o odgovoru na sovjetsko noto o Berlinu in o sklenitvi mirovne pogodbe z Nemčijo. Baje niso več posebno daleč do sporazuma. O dejanskih načrtih in rešitvah se bodo vodniki zahodnih sil pomenili sredi prihodnjega meseca v Parizu. Do tedaj se bosta Macmillan in S. Lloyd vrnila z obiska v Sovjetiji in povedala, kar bosta tam zvedela.

Sestanek v Parizu naj bi bil priprava za sestanek štirih velikih sil v maju ali pa za "kongres", ki naj bi se ga poleg velikih štirih udeležili tudi vse druge države, ki so bile v vojni s hitlerjansko Nemčijo. Tak kongres bi utegnil trajati več mesecev in naj bi pripravil ureditev Evrope.

Tekom vseh razgovorov zahodnih sil ni slišati iz Moskve nobenega pomirjevalnega glasu. Hruščev, Gromiko in Malinovski so povedali na 21. kongresu KP, da je Sovjetska zveza odločena svoj načrt izvesti in napraviti konec sedanjemu stanju v Zah. Berlinu; v kolikor se ne bi preje domnila drugače z zahodnimi silami. Odločitev o tem bo morala vsekakor pasti do 27. maja.

Nobenega enostranskega popuščanja

Pred svojim odhodom iz Bonna je Dulles izjavil, da Zahod ni pripravljen na nobeno popuščanje, dokler ni gotov, da so pripravljeni tudi Sovjeti napraviti kak kompromis. Enostransko popuščanje Zahoda bi vodilo le do novih zahtev Sovjetije.

Tiskovni tajnik zahodnonemške vlade Eckart je dejal častnikarjem, da so zahodne sile v načelu edine, da je treba Berlin za vsako ceno držati, da pa vendar niso izključeni kakovi novi predlogi.

Brandt ima svoj predlog

Zahodnonemški župan W. Brandt, ki se te dni mudi v Združenih državah in je v ponedeljek bil sprejet pri Dullesu, je dobil od njega zagotovilo, da Zahod Berlina ne bo zapustil. Brandt sam je stavil posebno rešitev sedanje krize. Po njegovem naj bi Sovjeti označili zahodnonemško vladu, ko ji pre-

Velika brezposelnost začela skrbeti vlado

Število brezposelnih v deželi je zopet poraslo na 4.700.000 in še vedno raste. Zvezna oblast postaja zaradi tega zaskrbljena.

WASHINGTON, D. C. — Zadržanje poročilo federalnih rezervnih bank ugotavlja, da brezposelnost ne pada tako hitro kot raste nova konjunktura. Narodni dohodek je sicer dosegel višino, ki jo je imel pred zadnjo krizo, toda od 2.400.000 delavcev, ki so izgubili delo radi zadnje krize, je dobila novo zaposlitev komaj dobra tretjina.

Poročilo pravi, da so vsa podjetja začela varčevati z delavno silo in da rajše dovoljujejo prežurno delo, kot da bi nastavljal nove delavce. Ugotavlja tudi, da podjetja zelo malo investirajo v nove tovarniške objekte in nove stroje, nekaj več pa vtaknejo kapitala v surovine in zaloge gotovega blaga. Največ je brezposelnih delavcev v rudarstvu, prometu in tistih industrijskih panogah, ki izdelujejo predmete za gospodinjstvo.

Slično poročilo je objavilo tudi tajništvo za trgovino. Značilno je, da ni tako optimistično, kot je bila Eisenhowerjeva spomenica o stanju našega gospodarstva. Poročilo se ne dotika npr. vprašanja, kaj misli naša administracija ukreniti proti prepočasnemu padanju brezposelnosti.

Tudi Moskva ve, da število samo ne pomaga dosti

WASHINGTON, D. C. — Kremelj je 1. 1948 razlasil, da bo tekem let zgradil 1.200 podmornic, in se res s tako vnmom vrge na delo, da jih je dokončal po angleških informacijah okoli petsto.

Zadnje čase so opazili, da komunisti ne gradijo več podmornic starega tipa in da so nekaj zastarelih celo vzeli iz rabe, tako da jih imajo sedaj samo še kakih 450.

Najbrže so prišli do prepričanja, da tudi podmornice hitro zasta rijo in imajo bodočno samo podmornice na trdo gorivo in atomske podmornice. Naši vojaški krogi tudi mislijo, da je komunistom nič ne mudi s serijsko proizvodnjo izstrelkov na velike daljave, ker vse premalo točno zadevajo.

Gvatemala bi rada dobila Britski Honduras

GVATEMALA. — Sedanja vlada vodi veliko kampanjo za pripojitev Britskega Hondurasa, zadnjega ostanka angleške posesti v kopni Srednji Ameriki. O zemlji je sorazmerno majhno, nekako tolikšno kot New Hampshire, ima pa okoli 85.000 prebivalcev.

Trdijo, da bi Gvatemala rada dobila to ozemlje prvenstveno zaradi tega, da bi mogla preko njega zgraditi petrolejski vod od petrolejskih polj ob Honduraški meji pa do morja. Angleži seveda o kaki odstopitvi Hondurasa Gvatemali niti slišati nečejo.

Iz Clevelanda in okolice

Pepelnica—
Danes je Pepelnica, začetek 40-dnevnega posta.

Družinski praznik—
Mr. in Mrs. Charles Strukel, 473 E. 152 St., sta praznovala 7. februarja 35-letnico svoje poroke. Čestitamo in jima želimo, da bi zdrava in zadovoljna dočkala zlato poroko!

Kralj Peter II. pride—
V soboto pride v Cleveland obiskat izseljenca iz Jugoslavije Peter II. Karadjordjević, ki je zasedel prestol svojega očeta Aleksandra ob znanom puču 27. marca 1941. Zvečer ob sedmih bo v hotelu Cleveland na Public Square gostu na čast prirejen banket, na katerega so vabljeni vsi jugoslovanski vseljenci. Po banketu bo ples, pri katerem bo "kraljevsko kolo" vodil sam kraljevski gost! Peter II. je bil preteklo soboto in nedeljo gost v Pittsburgu, iz Clevelanda bo odšel dalje v Chicago in kasneje še v druga mesta Združenih držav in Kanade, kjer so večje naselbine jugoslovanskih emigrantov.

Pozdravi—
Emil Bukovec, lastnik trgovine na 6024 St. Clair Ave., pošilja pozdrave iz Reseda, Calif., kjer je na obisku pri tastu in tašči Mr. in Mrs. Karl Kokal, ki tudi pozdravljata vse znanke in prijatelje v Clevelandu.

Seja—
Članstvo Društva Napredek št. 132 ABZ je vabljeno na društveno sejo v petek ob 7:30 v SDD na Recher Ave.

Indije ne bi bilo treba deliti!

NEW DELHI, Ind. — Ko je po zadnji svetovni vojni Anglija dala neodvisnost Indiji, se je dolga leta trudila, da bi Indijski polotok ostal enotna država in da bi se ne delil na Indijo in Pakistan. Zastopniki Pakistana so bili pod gotovimi pogoji za tako rešitev, zanj so se končno odločila tudi večina indijskih politikom, toda upr se je temu načrtu sedanji ministrski predsednik Nehru, ker je mislil, da bo z delitvijo preprečil klanje v državljanski vojni. Do klanja je prišlo v kljub delitvi.

Neki dopisnik je vprašal Nehruja na njegovi zadnji tiskovni konferenci, ali je še prepričan, da je bila delitev na dve državi dobra stvar. Nehru je s priznanjem vredno odkritosrčnostjo priznal, da o tem ni več tako zelo prepričan, kot je bil. Prepričan, toda dragoceno priznanje politične zmote!

NAJNOVEJŠE VESTI

FREMONT, O. — Po komaj treh tednih je mesto zadela povodenj hujša od zadnje. Svoje domove je moralo tokrat zapustiti 2.000 družin. Voda je za čevljev višja kot je bila v januarju. To je najhujša povodenj, kar jih meso poznava. Vodovje je preko mere naraslo tudi v raznih drugih predelih države Ohio.

ST. LOUIS, Mo. — Pri tornadu, ki je predvečerašnjim divjal preko mesta je izgubilo življenje skupno najmanj 22 oseb, preko 300 pa jih je bilo težje ali lažje ranjenih.

WASHINGTON, D. C. — Državni tajnik Dulles bo operiran v najbližji bodočnosti. Sodijo, da bo moral ostati v bolnišnici najmanj 6 tednov.



6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

No. 29 Wed., Feb. 11, 1959

Delavska zakonodaja pred sedanjim Kongresom

V Kongresu so se začeli na debelelo pečati z delavsko zakonodajo. To je posledica zadnjih volitev. Delavske unije so pri njih zelo uspešno agitirale za veliko število kongresnikov in senatorjev, največ iz demokratskih vrst, in so sedaj predložile Kongresu politične račune za svojo volivno vmeno. Na drugi strani je predsednik Eisenhower že v prejšnjem Kongresu povedal, da se bo boril za svoje zakonske osnutke tudi v tem slučaju, ako jih prejšnji Kongres ne bo odobril. Prejšnji Kongres jih res ni odobril, Eisenhower jih je zato sedaj ponovno sporočil Kongresu v posebni spomenici. Poleg tega sta demokratska in republikanska stranka že vložili vsaka svoj predlog, kaka naj bo delavska zakonodaja.

Kongres ima torej pred seboj tri dokumente o delavski zakonodaji: predsednikovo spomenico, republikanski in demokratski zakonski predlog o istem predmetu. Pripomniti moramo, da se predsednikova spomenica precej krije z republikanskim predlogom. Dejansko si torej stojita nasproti politična načrta obeh kongresnih strank, demokratske in republikanske.

I.

Oba zakonska predloga sta vezana na imena senatorjev, ki sta jih stavila. Demokratski predlog nosi ime senatorja Kennedyja, republikanski senatorja Goldwaterja iz Arizone. Ako bi hoteli razbiti vsebino obeh zakonskih načrtov na posamezna vprašanja delavske zakonodaje, bi jih mogli posneti takole:

Oba zakonska predloga želita odpraviti vse tiste temne zadeve v delavskih unijah, ki so zadnji dve leti tako razburjale našo javnost. Ime Hoffa na primer že samo po sebi dosti pove, kakšne so razmere v uniji prevoznih delavcev. Pove pa tudi, da je vsa javnost proti zlorabam, ki jih vršijo delavski voditelji v posameznih unijah. Zato skušata oba zakonska načrta dati administraciji možnost, da do gotove meje kontrolira poslovanje unij, ne morda z direktnim poseganjem v unijsko poslovanje, ampak na ta način, da morajo unije poročati o svojem finančnem poslovanju, da morajo poročati o svojem delu svojim članom, da se morajo volitve vršiti potom tajnega glasovanja, da nihče ne sme biti preganjan, ako se upre unijskemu vodstvu itd. Oba zakonska predloga obravnavata vsa ta vprašanja. Razlika je le v tem, da so v predlogu senatorja Kennedyja izražene želje vodstva AFL-CIO, v predlogu senatorja Goldwaterja pa želje podjetnikov. Zato je Goldwaterjev zakonski načrt veliko strožji od Kennedyjevega. Ako bi oba zakonska predloga obravnavala samo unije, bi bila pot do končnega kompromisnega besedila prilično lahka, toda oba načrta imata tudi zelo sporne predloge v svojem besedilu.

II.

Oba zakonska predloga se namreč dotakneta tudi noveliranja znanega Taft-Hartleyevega zakona o unijah. Kennedyjev predlog se dotakne samo nekaterih določb Taft-Hartleyevega zakona, predlaga na primer, da bi smeli pri volitvah v unijah glasovati tudi tisti delavci, ki štrajkajo in niso več zaposleni; vse ostale sporne določbe Taft-Hartleyevega zakona pa hoče Kennedy prevaliti na poseben zakonski predlog o noveliranju prejšnje delavske zakonodaje.

Goldwaterjev zakonski načrt, ki ga odobrava tudi administracija, gre pa veliko dalje v noveliranju Taft-Hartleyevega zakona. Hoče novelirati vso delavsko zakonodajo kar v enem zakonu in predlaga vse polno sprememb, ki jih delavske unije ne marajo. Se vnaša posebno za dve določbi, ki sta trn v peti unijskemu gibanju. Goldwaterjev načrt predvideva namreč prepoved takimenovanih "bojkotov iz simpatije." Tako na primer unija prevoznih delavcev lahko brez kazni in ovire ustavi vse dobave kakemu podjetju, ako se podjetje noče pogajati z unijo, ki ne predstavlja večine zaposlenega delavstva. Goldwaterjev predlog dalje prepoveduje tudi "piketiranja iz simpatije," ki naj zavraščajo podjetje, da se odloči za pogajanja z unijo, ki predstavlja samo manjšino zaposlenega delavstva.

III.

Administracija zagovarja seveda Goldwaterjev zakonski načrt. S tem Goldwaterjevemu načrtu ni dosti pomagano, kajti demokratje so proti njemu in za Kennedyjev predlog. Ne smemo pa misliti, da bi se pri glasovanju glasovi delili strogo po strankarski liniji. Pristaši in zagovorniki vsakega izmed obeh zakonskih predlogov se nahajajo v obeh strankah. Poleg tega je treba imeti v mislih, da se bo tudi naša javnost zanimala za usodo delavske zakonodaje bolj kot za cele kupe drugih zakonskih načrtov. Delavske unije bodo za Kennedyjeve predloge, podjetniki za Goldwaterjeve. Časopisje bo pa v običajnem neprijetnem položaju; hotelo bo biti nevtralnno, samo poročati in se izogibati vsaki oceni političnih potez ene ali druge stranke.

Zato preti delavska zakonodaja, da zaide v slepo ulico

in da koncem sedanjega zasedanja Kongresa v globokem poletju še zmeraj ne bomo vedeli, ali bo kaj z njo ali nič. Računati moramo še s tem, da se bo našla cela vrsta senatorjev in kongresnikov, ki bodo vlagali svoje kompromisne zakonske predloge. Že sedaj ni lahko obdržati pregleda o zakonskih predlogih, ki so že stavljeni, kako težko bo to šele čez par mesecev, ko se bodo strasti za in proti razvele in bodo poročila bolj obdelovala načine prepiranja kot razlike v bistvu predlogov.

Zato ne smemo pozabiti samo na osnovno zakonskih predlogov: v kolikor se bodo dotikali zboljšanja razmer v delavskih unijah, jih bosta pozdravljali obe skupini, v kolikor bodo hoteli spremeniti določbe Taft-Hartleyevega zakona, bodo predmet ostrih sporov, ki bodo končno verjetno zavrli vsako delavsko zakonodajo v sedanjem zasedanju Kongresa.

Mnenja in vesti

IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Hudo ostro zimno imamo letos. Tožite doli po osrednjem zapadu in jugu, da je mrzlo. Ko bi bili tu pri nas, bi se le videli, kaj je prava zima! Pritisne, da kaže po 30 in večasi 40 stopinj mraza. Brrr...! Stopiš skozi vrata in te vgrizne v nos, kakor da je hlastnila po njem kaka velika "silkruta" z močnimi čeljusti. No, pa gre in živimo. Opravljeni smo na se veru kakor kosmatinci medvedje. Pa kaj naj registriram moje pritožbe, ko nič ne pomaga. Zima se bo igrala z nami dokler se ne bo naveličala, pa če je nam prav ali ne.

Ko se v teh mrzlih dneh "smukamo" okrog peči in okrog linic, skozi katere dihajo segreti zrak "furnez" in peči, imamo časa v izobilju in nekateri pridno pregledujemo in čitamo časopise in knjige. Zasedujemo politiko tu doma in po svetu. Premišljujemo, tehamo, sodimo in delamo zaključke vsak sam pri sebi o tem in onem. Tako nam poteka življenje.

Pri gledanju na življenje narodov naš seveda zanima in to tudi mora v prvi vrsti življenje našega lastnega naroda. Kakšno je življenje našega naroda?

Težko in trpljenja polno! Že od nekdaj je tako. Njegova pota vodijo s Kalvarije na Kalvarijo. Nekateri pravijo, da ga ravno to drži pokoncu, da se ni podlegel in izginil s pozorišča življenja. Sila, pravijo, da privaja in vzpodbuja v borbah. V mehužu propada zavednost do dolžnosti in morala. In kadar izgineta zavednost in morala — kaj še ostane? Nič! Za "nič" pa ne čuti nihče odgovornosti, ne obveznosti, da bi se za "nič" boril. Nič je nič, brez vsakega cilja in vrednosti, ker je nič!

Vsako trpljenje radi krivice in po tej povzročeno ima pa neko večno veljavo, za katero se bori jo posamezniki in narodi in jo plačujejo z najvišjo ceno s krvjo in življenjem. Tako veljavo ima trpljenje radi krivice, da ga je posvetil sam Bog tedaj, ko je žrtvoval Njegovga edinega Sina zanj!

Baš to pove, da trpljenja za Pravico in Resnico se ne smemo izogibati.

Naš mali slovenski narod se trpljenja ni izogibal. Njegova pota s Kalvarije na Kalvarijo so tlakovana z občasno vrednim junastvom in požrtvovalnostjo v borbah proti krivicam.

Strašno Kalvarijo je preživljal dolga leta na jugu in vzhodu, ko je daval in ubijal krvoločni Turek. Kalvarija na severu in zapadu se še vedno nadaljuje, kjer ga duši in izrija z lastne grude oholi Nemec, na zapadu nikdar tujega blaga siti Lah! Doma v osrčju lastne domovine pa ga davi marksizem z grobim komunizmom in ubija v narodu njegov narodni ponos in zvestobo do Boga. Slovenstvo krvavi okrog in okrog in doma. Ali ni to težka Kalvarija?

A narod ne klone! Ni prazen tisti rek, kdor koli ga je že zapisal o Slovencih: "Umreti nočejo!" Ne! Nočejo in ne bodo!

Naš narod je trpel, še vedno hudo trpi in bo še trpel, a trpljenje ga presnavlja in oplojuje z

novi vedno večjo odločnostjo in zavestjo, da trpljenje za Pravico in Resnico je največja narodna investicija za vsak narod. Ta ga budi in opominja, da za Pravico in Resnico je treba znati delati, trpeti in žrtvovati.

To je naša dolžnost! Ne izogibajmo se ji, ko nas ta dolžnost kliče k žrtvam za brate za morjem, tam po slovenskih tleh okrog Gospe Svete in tam ob plavem Jadranu.

Tu pa delajmo, da naš slovenski duh in zavednost ne izginita iz naših domov in družin! Učite svoje otroke svoj mili jezik. Govorite vsaj doma za domačo mizo slovensko in po slovensko molite!

Držite se tega! Zavedajte se vedno in vsepovsod, da ste Slovenci in vesel bo vas narod, svet in Bog!

SLOVENSKO BOŽIČNO DARILLO naši v Ameriki rojeni slovenski mladini in vsem potomcem slovenskih priseljencev v ta novi svet ter ameriškemu svetu je bila ob zadnjem božiču brezdvomno lepa krasno ilustrirana knjiga "THIS IS SLOVENIA."

Meni jo je podaril za božično darilo moj dragi prijatelj iz Clevelanda, g. Dr. Stane Šušteršič, ki tamkaj vodi eno najbolj kulturno usmerjeno in prirejevalno slovensko radio uro vsako nedeljo dopoldne. Pokazal sem knjigo "This is Slovenia" že par Amerikancem in vsi občudujejo naravne krasote naše lepe slovenske domovine tam pod Triglavom ob sinji Adriji. Knjigo sta zelo posrečeno uredila Dr. Čučej in g. Mavko v Toronto, Kanada. Izdala jo je pa Slovenska Narodna Zveza v Toronto. Tam se knjiga naroča, kakor tudi pri večih zastopnikih tu v Združenih državah. Če kaj med nami zasluži toplega priporočila, je tega vredna ta lepa knjiga, ki predstavlja lepote naše domovine. Naroči si jo, kdor le more. V njej boš videl v sliki in kratkem opisu tvoj lepi rojstni kraj, ki ga boš s ponosom pokazal svojim sinovom in hčeram in vsakemu Amerikancu. Vsaka nadaljina beseda in pohvala je odveč. Le to naj zapišem, lepa je, zanimiva je, da jo mora biti vsak slovenski človek vesel in hvaležen onim, ki so jo izdali, žrtvovali svoj čas pri urejanju, kakor tudi gmotno, da je izšla in predstavila svetu lepote naše lepe slovenske zemlje, kakoršne ni nikjer drugje v "krogu zemlje," kakor je to zavestno povdaril nesmrtni slovenski pesnik.

Bratje in sestre, vse kar spominja in dviga pozornost na našo slovensko zemljo, smo dolžni podpirati po vseh svojih močeh!

*BODI SKROMEN, UPOSTEVAJ tudi druge! Tega nasveta ne smemo pozabiti ne prezreti tisti, ki tako-le radi čekamo in pišemo kaj za "cajtenge." Mnogo drugih je, ki bi tudi radi kaj povedali, pa jim mi drugi z dolgovestnimi dopisi krademo prostor. Zavedajoč se te krivde, prosim vse oproščeno, bom pa drugič o čem drugem kaj napisal. Do tedaj pa vsem izkren slovenski pozdrav!

Andrejček.

"Ženitev" v Chicagi

Chicago, Ill. — Letos je bil predpust zelo kratek. Skoraj je pri koncu. Tu v Chicagi ni bilo prilike, da bi si na ženitninah "znucali" pete. Zato so pa igralci Lige z g. Stanovnikom na čelu, rekli, če se nihče noče oženiti, pa mi poskusimo koga. Tako so v soboto, 31. januarja, na odru svetostefanske farne dvorane hoteli oddati brhko nevesto kar štirim ženinom v Gogoljevi veseloligri "Ženitev."

V tej igri bi se Agata, trgovčeva hči rada poročila, pa ni mogla dobiti ženina. Zato je prošila posredovalko Teklo za pomoč. Ta ji je našla štiri žene in je po stari navadi posredovalke znala naštevati kreposti, same kreposti (!) vsakega posameznika. Toda vmes je prišel Kočar, prijatelj enega izmed ženinov, namreč Kolesnika, ki je bil državni svetnik. Kočar bi namreč rad oženil Kolesnika z Agato, zato prefriganj odlopi vse druge tri, da nazadnje ostane samo še eden — Kolesnik. Ta pa je že ob sami misli na ženitev ves neraven in koncem koncev, ko so se že odpravljali k poroki, izrazil priliko, in — ušel skozi okno. Tako je Agata zopet ostala brez ženina.

To komedijo, veseloigro so v režiji Filipa Stanovnika igralci: Ljotze Gregorič (Kolesnik), Ivan Buh (njegov sluga), Pepca Mokorel (Tekla, posredovalka), Marjan Merala (Kočar, Kolesnikov prijatelj), Ivanka Stanovnik (Toni Lehan in Janko Tajčman, (Dorica, hišna), Tone Guštin, ostali trije žene, svoje vloge zelo dobro odigrali. Razen na par mestih se igralci na odru niso "lovili." Vsa se je v svojo vlogo dobro vživel, posebno oba mešetarja, posredovalca, Pepca Mokorel in Marjan Merala. Le pri nekaterih igralcih smo pogrešali nekoliko več prostosti v igri. Nekateri kostumi so bili originalni in so se res podali k tej šaljivi igri.

Igro je režiral Filip Stanovnik. Njemu in igralcem iskreno čestitamo k uspehi prireditvi. Ob enem pa moramo še posebej čestitati k pridnosti in delavnosti čikaškega dramskega kluba Lige S. K. A. Res, zelo so požrtvovalni. Upamo, da bodo še naprej tako požrtvovalno delali na tem narodnem in kulturnem polju. Ob enem pa želimo, da bi se g. režiserju posrečilo dobiti med Slovenci v Chicagi še več takih požrtvovalnih igralcev.

Se nekaj o pisatelju te igre, Gogolj, Nikolaj Vasiljevič je živel v prvi polovici preteklega stoletja (1809 — 1852).

Svetovna literatura ga smatra za začetnika ruskega realizma 19. stoletja. Je najznačilnejši predstavnik klasične ruske satire, s katero se je posmevala birokraciji carističnega uradništva. Proti koncu življenja je postal mistik. Njegovo glavno delo je roman Mrtve duše. Napisal je dve komediji: Revizor in Ženitev. Svetovna literatura imenuje ti dve deli klasična satira; za Ženitev pa pravijo, da je ena najbolj duhovitih in klasičnih komedij v svetovni literaturi. Poleg teh del je Gogolj napisal več novel in povesti. Prevod, ki so ga rabili naši igralci je od Josipa Vidmarja.

P. V.

BARAGOV DOM

BOG NAROD DRUŽINA

Lepi in zanimivi filmi

Cleveland, O. — To soboto bomo imeli v Baragovem domu zopet priliko gledati več zanimivih filmov o zimskem športu, telovadbi, zimski naravi, pomladi itd. Filmi nas bodo popeljali v krasno zimsko naravo in smučarske terene, to pot v Avstrijo in Kanado; občudovali bomo dalje, probujajočo se pomlad v vseh njenih krasotah in še druge zanimivosti.

Zelo lep bo tudi film o telovadnih umetnostih na orodju. V tem filmu, ki bo trajal pol ure,

nam bodo najboljše telovadkinje in telovadci sveta pokazali svoje vrhunske sposobnosti pri olimpijskih igrah v Melbourne leta 1956. Za one, ki so v naši rojstni domovini gledali lepe nastope naše mladinske organizacije ali so morda celo sami sodelovali, bo pa še prav posebno zanimivo, saj bodo pri tem vzbujali spomine na one čase v svojih mladih letih, ko so nam naši slovenski fantje in naša slovenska dekleta na neštetihi prireditvah kazali sadove svojega kulturnega dela. Seveda bodo pri tem najbolj uživali oni, ki radi gledajo vrhunske orodno telovadbo, saj nastopajo najboljši izmed najboljših.

Ves spored, ki bo trajal nekoliko dve uri, bomo točneje objavili v A. D. Za danes samo opozarjamo vse one, ki se zanimajo za take filme, da pridejo pravočasno in si oskrbe prostor, da bodo udobno sedeli in dobro videli.

Prosjetni odsek B. D.

Prireditve Slovenske šole pri Sv. Vidu

Cleveland, O. — Prišli smo v post, ko krščanski človek vesele zabave tja do Velike noči porine ob stran. Je pa to čas, ko se ob resnih stvarih ljudje še radi zberou. Slovenska šola se je odločila, da to nedeljo porabi v ta namen. Father Martelanc bo kazal čudovite lepe slike z Gorenjske in Trente, z besedo pa bo te slike spremljal pisatelj Karel Mauser.

Gorenjska s svojimi gorami je lep kot, kraljestvo Zlatoroga in gorskih vil. Nič manj lepa pa ni trentarska dolina, v katero je pisatelj Jože Lovrenčič postavil svojega študenta, ki je hudiču dušo zapisal. V tisti dolini, pod mogočnimi gorami so zrasli prvi gorski vodniki, ki so poznali vse kote steze po previsnih stenah.

Lepe slike od doma nas na dom privzkujejo. Naši mladinci bodo pokazale kako na lepem smo doma, nam starim pa se bo zbudila in oni spomin.

Da bo spored še bolj pester, bodo nastopili z raznimi deklaracijami tudi otroci slovenske šole in tako s svojo prisrčnostjo poživeli prireditev, katere ves dobiček je namenjen šoli in njenim lepim namenom.

Slovenska šola pri Sv. Vidu pridobiva, vedno bolj se kaže, da s svojim blagim namenom ohraniti slovenski jezik na tujem, kar se da dolgo — zanje uspehe. Mnogi, tedaj rojeni, tudi izobraženi, so izrazili željo, da bi se radi naučili slovensčine, ker lepo poje in jim odpira vrata v poznanje tudi drugih slovenskih jezikov.

Prireditve v nedeljo naj bi nas veliko zbrala. Ne bo to prireditve na veliko, tu bodo oni, ki radi slovensko besedo slišijo, ki radi vidijo lepe slike, ki se zvesele drobnih otrok na odru. Saj vsi sredi vsega tega hrupa, človek želi stopiti tudi v mirno in prijazno senco gozdne jase, kjer se mu srce svobodno odpre za vse lepe, stare spomine. Marsikdaj berem, da se ljudi tam, kjer se vrše rokoborbe, marsikdaj zelo srove, kar tere. Pa je vstopnina visoka. Vse blagoslove športu, naj bi nekaj blagoslova pa tudi ostalo mirnim in lepim prireditvam, kjer naši otroci poskušajo povedati svoje, po svojih močeh, z odkrito dušo in z velikim veseljem.

Pridite v nedeljo, 15. februarja, v novo dvorano Sv. Vida. Pridite pogledati slovensko zemljo v sliki in živo in iskreno podobo te zemlje-slovenske otroke.

Iskreno vas vabi vse Slovenska šola Sv. Vida.

Naš mladi rod

Cleveland, O. — Razmišljajoč o naši mladini pridemo do zaključka, da je zelo različna po preteklosti in rojstvu. Imamo fante in dekleta, ki so v nežni mladosti zapustili staro domovino, take, ki so se rodili v tabori-

ših, druge rojene v Ameriki, pa tudi rojene in vzgojene v komunistični Jugoslaviji.

Iz navedenega je uumljivo, da je naša mladina različna po mišljenju, izobrazbi, vzgoji, narodni zavednosti in poznavanju domovine. Kot se cvetlice presajene v drugo zemljo in podnebje različno razvijajo, tako je tudi s človekom: iztrgan iz rodne grude, vržen v tuji svet se podzvestno prilagodi novim razmeram, pozabiš na narodno svetlinje — nisi ne krop ne voda. Tej nevarnosti je izpostavljen mladina, ki vedno in povsod potrebuje blagohotne roke, ki jo vodi in usmerja, ji kaže studence vzgoje in izobrazbe, vire duševne in telesne kulture, kratko: skrbi za njen duševni in telesni blagor.

V predvojni Jugoslaviji je imela slovenska mladina lepo razvite organizacije, katerim je bila vdana z dušo in telesom, v njih se je umsko in telesno krepila ter usposabljala za nastope v javnem in zasebnem življenju. Organizirana družba dosega čudovite uspehe, brez organizacije propadajo najlepše zamisli.

Naši mladi poznajo moč združitev, zato so ustanovili Mladinsko društvo Kres, v katerem so zbrani fantje in dekleta, ki streme kvišku, ki jim ni do golih zabav, veseljačenja in plesa, marveč jih žejajo po duševnih in telesnih dobrinah, da bo zdrava duša v zdravem telesu.

Da izpopolnijo dosedanje delovanje, so kresovci in kresovke sklenili, da bodo imeli vsak petek ob pol osmih zvečer v Baragovem domu predavanje, po njem pa razgovor. Fantje in dekleta, pa tudi možje in žene ste iskreno vabljeni, da obiskujete te petkove referate, po njih pa stopite v spodnjo dvorano, kjer zgoštevate število tarokistov in šahistov — tudi disciplinirani kibici so dobrodošli — ukažejo boste pa prebrskavali liste, ki so zbrani v isti dvorani. V zgornji dvorani se bodo merili mojstri in učenci v namiznem tenisu. Le-tam bi svetovali v njihovo dobro, naj tako skačejo za žogicami, da se ne znajdejo proti svoji volji med igralci pod njimi.

J. O.

Za sponzorja prosi

Alojzija Zamar, rojena 11. marca 1920, samska, bolničarka in hišna gospodinja z Dobra pri Gorici, sedaj na naslovu: Via Rio Primario No. 1. CPS Trieste, Italija, prosi, da bi jo sprejela v stanovanje in bila sponzor kakak družina. Pripravljena je sprejeti hišno pomočniška dela in je tudi izučena bolničarka. Rada bo sprejela vsako delo, ki bo na razpolago. Gre tudi k otrokom. Kdor bi mogel biti sponzor, prosimo naj javi na naslov: Urad LIGE KSA, 673 E. 117. St., Cleveland 8, Ohio.

IZ SLOVENIJE

V Liegeu v Belgiji je bil lani mednarodni kongres folklorne lutkarstva. Kot predstavnik Instituta za slovensko narodopisje se ga je udeležil tudi dr. Niko Kuret ter je imel predavanje o slovenski folklorni lutki. Svojevrstna slovenska lutka in Markovec pri Ptujju je bila zastopana tudi na razstavi folklorne lutkarstva v Liegeu.

V Sloveniji, še bolj pa v južnejših republikah, so začeli uvažati italijansko pšenico. Lanski pridelek te pšenice se je povsod odlično obnesel. Zato je Zveza kmetijsko-gospodarskih zbornic napravila načrt, po katerem se jeseni z ital. vrstami pšenice zasejajo v Vojvodini 150,000 hektarjev, v Srbiji 50,000, na Kosmetu 14,000, v Makedoniji 10,000, v Bosni in Hercegovini 10,000, na Hrvaškem 88,000 in v Sloveniji 15,000 hektarjev.

— Na ladjah so v uporabi zložljivi jekleni sodi za varčevanje prostora.

Nāše gore list

SODOBNA POVEST

Denimo . . . ?
Bilo je toliko ko mlatiti prazno slamo, če je takole ugibala in se mučila s praznimi prividi; čeprav je to sama dobro vedela, si le ni mogla izbiti iz glave neštevilnih vprašanj, ki so je vsiljevala in zahtevala odgovora.

Ko sta s Holijem urejala vse podrobnosti njune pogodbe, sta pozabila na nekaj manj preračunljivih in drobnih činiteljev. Prezrla sta človeško srce in njegove prečudne in nenadne upore; srce je manj poslušno kot razum in se otresa sleherne pogodbe. Drzno se je upiralo pogovoru in postalo zaradi svoje upornosti huda nadloga.

Njuna zaroka je izvirala iz prave ljubezni, oba so vezali spomini, kako sta več let skupaj delala, te vezi pa se niso dale kar tako pretrgati. Namesto da bi pešale, ko sta živela daleč narazen, pa so se njihova vlačila še krepila — vsaj pri Detelji je bila tako. Zdaj ga je ljubila še bolj ko med vojno, kar je bil tako daleč od nje. Kar naprej se je njen duh vračal na dom med njuhempširske griče in k njegovi blaginji.

Ali je Germana dosti dobra gospodinja? Ali prevzema svoj delež pri kmečkem delu, pomaga na vrtu, Holija dobro hrani, mu popravlja obleko? Ali ne prezreta kakke manjše podrobnosti na hiši, kar je on tako rad pozabljal?

V letih, ko sta tako tesno sodelovala, je spoznala njegovo dušno in telesno naravo, zato ga je znala ščititi pred boleznijo in naporom. Ali dela tako tudi Germana? Vsaj upala je, kajti Holij je bil pogosto zelo lahko miseln in je moral zanj kdo skrbeti.

Saj je bilo neumno, da se je mučila s takimi skrbmi — ne, grešno je bilo, saj ni več imela take pravice. Pa vendar je srce ni hotelo slušati, ni se hotelo podvreči njeni volji. Kadar je imela čas, se je vpraševala, ali morda tudi njega tako begajo in družijo čustva. Če ga, je njegova vloga težka. Sama je v tej stvari srečnejša, kajti njena vloga je lažja, da si mora tudi sama igrati.

No, sicer pa njemu morda ni treba igrati.
Mogoče je nanjo pozabil, tako je skoraj upala, ker bi bilo zanj dobro. Moška ljubezen ne živi dolgo. Brž ko te več ne vidi, te pozabi, pravi star pregovor. Če je tako, tedaj njegovo trpljenje ni tako žgoče, izgubilo je željo že davno in se poglelo. Pri tej misli jo je zabolelo srce, pa vendar: ali se ni sama prav za tem ciljem gnala?

Zakaj torej bi se z žensko nedoslednostjo pritoževala, ko je svoj cilj dosegla?

No, kmalu bo izvedela kaj več, dotlel je mora potrpeti. Zapustila je torej stezo, krenila proti domu preko valujočega

Mrs. L. C., stara 72 let, iz E. 156 St., Cleveland, Ohio, piše: "Počutila sem se trudna, nesrečna, izčrpana in zelo slaba. Neki prijatelj mi je povedal, kako so mu 'LOVIAN CAPSULES' pomagale, in začela sem jih jemati tudi jaz. In res so napravile iz mene novega človeka. Sedaj opravljam vsa hišna dela, kuham, pečem in vse drugo, kot nekaj pred 50 leti. Počutil sem srečno."

LOVIAN CAPSULES
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd., Cleveland 10, O.
Razpošiljamo vsepovsod!
25 za \$1.95, 50 za \$3.69, 100 za \$6.49

POPRAVLJAMO
FENDERJE IN OGRODJE
SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 St. Clair Ave.
EN 1-1633

Zločini ne poznajo meje

Ko je bila v Londonu nedavno konferenca vodilnih kriminalistov z vsega sveta, ki so se zbrali na povabilo Interpola, da bi se pomenili o skupnih ukrepih za zatiranje kriminala, se je za konferenčno mizo zbralo več kot okrog sto strokovnjakov iz 55 dežel.

V centrali Interpola imajo zdaj 290,000 map o kriminalnih zadevah z vsega sveta. 21,875 prstnih odtisov najnevarnejših mednarodnih zločincev, 650 kartonov za identifikacijo prek signalov in 3160 map s fotografijami. Spričo sistema daljnopisnih strojev in radijskih postaj ter sprejemnih centrov v 19 državah Evrope, Severne Afrike in Bližnjega vzhoda so vse dežele iz tega področja povezane v omrežje, s katerim je mogoče v nekaj sekundah organizirati kazenski pregon in včasih tudi v manj kot pol ure prijeti zločince.

* Učinkovitost tega mednarodnega omrežja za zatiranje kriminala je prišla že večkrat do izraza. Tako je 29. avgusta neki Pretzler, blagajnik pošte v Ramsauu nedaleč od Berchtesgadena ukradel iz blagajne 11,000 mark in zapustil mesto. Alarm, ki je prek pariške centrale v nekaj minutah dosegel tudi najbolj oddaljene relejne postaje Interpola, je omogočil, da so že ob treh popoldne zvedeli, da je Pretzler z vlakom odstopoval v Munchen, da je tam z letalom nadaljeval pot v Frankfurt in dalje v Pariz. Točno ob 15:40 je bil načelnik francoskega biroja Interpola Pretzlerju že na sledi, ob 16:45 pa so ga aretirali ravno v trenutku, ko je stopil v letalo za Južno Ameriko.

* Interpol ima polne roke dela. Leta 1945 so njegovi biroji sodelovali pri 33,175 kazenskih pregonih, 1955 leta pri 38,010, naslednje leto pri 43,725, lani pa v več kot 50,000.

To je posledica ne samo nenehnega naraščanja števila mednarodnih tolpe, tihotapcev, razbojnikov, izsiljevalcev, falzifikatorjev in pustolovcev velikega kova, marveč tudi čedalje boljše dela Interpola.

Mednarodni zločinci, najpogostejše falzifikatorji, tihotapci mamil in tatovi nakita, o katerih imajo policije posameznih dežel natančne podatke, padejo hitro Interpolu v roke. Veliko težavneje pa je s tistimi kriminalci, ki že od začetka svoje kariere spreminjajo imena, videz in celo bistvene telesne značilnosti. Kriminalci, ki spreminjajo svoja imena, se tudi po več let izmikajo policijskim pastem. Mnogi mednarodni zločinci so imeli po deset in celo po dvajset različnih imen. Identificirati jih je možno samo s primerjanjem prstnih odtisov. Zato zadostuje, da vse prstne odtise takšnega kriminalnega kameleona zbera na istem kraju, pa razpletejo njegovo igro z imeni.

— Prvo plastično snov, celoid, so začeli izdelovati l. 1869.

JOZE GRDINA:

PO VZHODU IN ZAPADU

Srečanje s tovarišem iz ruskega ujetništva. Na Dolenjsko. Na Gorenjskem. V Celju. Na Notranjskem. Na Skarčini. Pred sodnikom. O položaju v Jugoslaviji. V neprijetnem položaju. V Paray le Monialu. V svetišču Presv. Srca Jezusovega. Grob sv. Marjete Alakok. V Parizu. Konec.

(Nadaljevanje.)

Nekega dne je Gospod slovesno dejal sv. Marjeti: "Jaz sem večna resnica, ki ne more varati; jaz sem zvest v svojih obljubah, in milostih, ki sem jih izkazal tebi, lahko prestanejo vsako preiskušnjo ali preiskavo." Gospod torej obljublja milosti v življenju in še več, v odločilni smrtni uri. In kakor, da bi bilo vse to še premalo, pristavi, da "svojim milostim ne bo postal nobene meje za one, ki jih bodo iskali v njegovem presvetem Srcu."

Sv. Marjeta, ki v svojih pisnih vseh to navaja, pravi: "Glavnim namen te pobožnosti je, napolniti dušo z ljubeznijo do Jezusa." Gospod je razodel sv. Marjeti, da "se je vsled želje, na bi ga vsi ljudje popolnoma ljubili, odločil razodeti svoje Srce in z njim jim odkriti tudi vse zaklade jubezni, usmilenja, milosti, svetosti in zveličanja. Vsi, ki bi mu hoteli vrniti lubezen in čast, naj bi obogatili s tem obilnim božjim blagoslovom, ki mu je vir to Srce." In zopet na drugem mestu pravi: "da izkuša s to pobožnostjo zadnjikrat njegova ljubezen kristjane nagniti k ljubezni, in sicer k pravi ljubezni."

Kako je Gospodu ta pobožnost ljuba, kažejo baš Njegove obljube, kakršnih še ni dal nikdar nobeni pobožnosti in sv. čel se je ljut boj proti njej. Te Marjeta pravi: "O, ko bi vendar mogla vsemu svetu poveda-

ti, kar vem o tej ljubeznivi pobožnosti! Povem pa zaupno, če bi ljudje vedeli, kako je ta pobožnost Zveličarju všeč, bi ne bilo nobenega kristjana, ki bi je ne sprejel, če še tako malo ljubi."

Tako popisuje to pobožnost Janez Pristov D. J. v knjižici "Presveto Srce Jezusovo," ko spodbuja ljudi k češčenju božjega Srca. To svetišče ni tako obsežno kot kaka katedrala in ne tako umetniško bogato okrašeno kot slavne bazilike velikih mest; toda po razodetju Gospoda samega pa bolj odlično kot katerikoli drugo svetišče v Evropi. Nikjer ni Gospod strelal na zemljo toliko zakladov svojega Srca kakor tukaj, ko je s polnim prgiščem dajal preobilne zaklade svojega Srca ter naročal sv. Marjeti, naj ljudem razodene in pove, da se poslužijo neskončne zakladnice Njegovega božjega Srca, da tako osreči vse, ki pridejo ponje.

Marjeta je šla na delo ter z zgledom in potrpljenjem goreče širila to pobožnost, ki je navlela na odpor že med samostanskimi zidovi; nekatere sestre so bile zelo neprijazne tej pobožnosti. Ne sicer iz zlobe, ampak ker so se bale, da ne bi Marjeta varala sama sebe, pri tem pa druge zapeljala na krivopota. Toda to ni trajalo dolgo: duh Srca Jezusovega je kmalu prešinil vse prebivalke v samostanu. Prav tiste sestre, ki so poprej tej pobožnosti najbolj nasprotovala, so jo potem najbolj pospeševale; pobožnost je kmalu prestopila samostanski prag in bila znana ne le v okolici Paray le Moniala, ampak tudi daleč preko meje škofije Autun. Tedaj je Marjeta veselo vzkliknila: "Sedaj si ne želim ničesar več, ker se spoznavam Srce Jezusovo in rada umrjem!"

Kar se dvigne zoper to lepo razcvitajočo se pobožnost, močan in srdit sovražnik: jазnenisti, pristaši krive vere, ki se pojavila v Franciji sredi 17. stoletja, napadejo to pobožnost; prikdar nobeni pobožnosti in sv. čel se je ljut boj proti njej. Te Marjeta pravi: "O, ko bi vendar mogla vsemu svetu poveda-

je izgubil že toliko duš o katerih je menil, da so že njegove." Janzenizem je podlegel, pobožnost do presv. Srca Jezusovega pa bujno cveti.

Ko je Marjeta častno vršila to svoje veliko poslanstvo ter širila pobožnost, se je med tem približal čas, da, da slovo temu svetilu: Marjeta je želela umreti. Dva meseca pred smrtjo je rekla: "To leto bom umrla, ker ni več ne trpm." Marjeti se je poznalo, da diha že življenje večnosti, kateri gre nasproti in da plameni v nji žar svetnikov. Od prednice je dobila dovoljenje, da se za štirideset dni poda v duhovno samoto, kjer se je pripravljala na odhod v večnost. Oktobra meseca je zbolela. Ko je prišel zadnji dan njegovega življenja, je prišel še tisto jutro zdravnik, ki je dejal, da na tej bolezni ne bo umrla. Tedaj Marjeta pohlevno pravi: "Boste že videli." Ko so ji povedali, da so obvestili sorodnike jim Marjeta pravi, da jih ne bo več videla.

Ob petih zvečer je bila zelo slaba; prosila je za sveto popotnico, a so ji rekle sestre, naj potrpi za drugo jutro. Tedaj je rekla sestri Klavdiji Rozaliji: "K sreči sem popotnico že prejela, vedela sem, da me ne bodo imele za tako pri kraju." Potem je bila mirna in je ostala sama z eno strežnico, s katero se je pogovarjala o ljubezni božji do stvari ter rekla: "Upam, da bom po ljubezni božjega Srca Jezusa Kristusa šla v hišo Gospodovo in sicer kmalu." Sestro je prosila, naj ob njenih zadnjih zdihljajih poskrbi, da pride prednica in se molijo litanije presv. Srca Jezusovega in Lavrentanske litanije, molijo naj k njenemu angelu varuhu, sv. Jožefu, in sv. Frančišku Saleškemu. Ko pride prednica, svetnica zadrži ter reče: "Mati, jaz ne potrebujem več nikogar drugega kot Boga in da se poglobim v Srce Jezusa Kristusa."

Se je zbrala svoje zadnje moči ter sestre, ki so se vse zbrale ob njeni smrtni postelji, opominjala, naj vse brez pridržka popolnoma Bogu služijo, prednico pa je prosila, naj skrbí, da se ne bo v redu o njej govorilo drugače, kakor če se bo po navadi molilo zanj kakor za druge rajne. V grobu je želela biti nepoznana kakor prej med svetom. Nato je pristopil duhovnik ter jo mazilil z sv. oljem. Med četrtim maziljenjem je še enkrat odprla svoje ustnice: njena zadnja beseda je bila: Jezus ter na to ob osmih zvečer 17. oktobra 1690 izdihnila svojo dušo. Sestre so bridko jokale nad izgubo tako krasnega zgleda, katerega tako dolgo niso poznale in zaničevale. V tolažbo jim je bilo, ko so videle, kako lahko in sladko je umirati njim, ki presveto Srce Jezusovo z vso gorečnostjo časte.

Glas o njeni smrti se je hitro raznesel po mestu. Povsod se je razlegel jok, na ulicah pa so klicali: Svetnica je umrla! Zjutraj na vse zgodaj so se vsipale množice pred samostan. Polno ljudi je čakalo pri cerkvenih vratih, da bi dobili vstop ter pozdravili svetnico, potem so pa poglali na svetnico molke in vse, kar je bilo kaj svetega, da bi tako še bolj posvečene odnesli seboj. 18. oktobra so jo slovesno položili v grob. Bog ga je poveljal z mnogimi čudeži, katere je potrdila zdravniška veda, po strogi preiskavi tudi Cerkev. Dne 19. avg. 1864 je papež Pij IX. proglasil sestro Marjeto Marijo Alakok za blaženo, papež Benedikt XV. pa jo je 13. maja 1920 proglasil za svetnico.

Zdaj počiva nasproti glavne-mu oltarju, pred katerim je čestu klečala ter molila in tam gledala Gospoda, ki se ji je prikazal v vidni podobi. Svetnica počiva v dragoceni stekleni krsti; truplo je napravljeno iz voska, v katerega so vdelane njene kosti; obraz je modeliran po

istinosti potez svetnice, obličje pa ji žari v nebeškem sijaju. Njene napol zaprte oči so obrnjene na presv. Srce Jezusovo, katerega drži v desnici, v levici drži lilijo; na glavi ima zlato, z dragimi kamni posuto krono. (Dalje prihodnjič.)

Kako je nastalo ime Squaw Valley

V Squaw Valleyu, kjer bodo leta 1960. prihodnje zimske olimpijske igre, so v minulih stoletjih prebivali Indijanci, plemena Washoe. Dolino so odkrili traperji sredi 19. stoletja in je dobila svoje ime po številnih Indijankah, ki so tam prebivale (squaw — indijanska žena, valley — dolina).

MALI OGLASI

Lastnik se seli

4½ sobni bungalow v Wickliffe, blizu šole, cerkve in trgovin. Delno opremljen. Garaža, zimska okna in mreže. \$15,800. Kličite po 5:30 uri WH 3-6034. (31)

Stanovanje iščeta

Mlada zakonca brez otrok iščeta 5-sobno neopremljeno stanovanje s kopalnico v okolici sv. Vida. Kličite HE 2-1469 po 6. uri zvečer! —(30)

Za zavarovalnino

proti
OGNJU . . . NEVIHTAM
AVTO NEZGODAM

pokličite:
15604 Waterloo Rd.
JOHN ROZANCE
KE-1-6681

Sobe se odda

V najem se dobi 5 sob. Vprašajte v Šornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214. (X)

Išče stanovanje

Zakonski par srednje starosti išče 3 ali 4 neopremljene sobe v St. Clairski okolici. Kličite RE 1-1842 po 6.30 uri. (30)

DVORANA V NAJEM

Dvorana na 6108 St. Clair Ave. (K of C), primerna za seje, svatbe, bankete, veselice, plese itd. Velika dvorana in prostor za ples (300 oseb). Na novo dekorirana, izvrstna kuhinja. Kličite

FRANK FISTEK
EX 1-7674
(9,11,feb)

POZOR!

Delničarji in delniška družstva Slovenskega doma na Holmes Ave., so naprosena, da prinesejo ali pošljejo vse delnice nazaj v Slovenski dom, 15810 Holmes Ave., Cleveland 10, Ohio, da se jim bo izdalo certifikate nove vrste.

Joe Ferra, tajnik

Soba in kuhinja v najem

Lepo opremljena soba in kuhinja se odda v najem zaposleni ženski pri mirni družini, v slovenski naselbini. Cena zmerna. Naslov dobite v upravi lista. —(30)

Potrebujemo hiše

Eno družinske in dvodružinske hiše potrebujemo, da jih prodajamo, v okolici Grove-wood Ave., in E. 185 St.

PENA INC. REALTORS
620 E. 222nd St. AN 1-2300
(Nasproti mestne hiše)
(wfx)

Hiša v najem

Odda se šestsobna enodružinska hiša. Na novo dekorirana, plinski furnez. Vprašajte na 1369 E. 52 St., med St. Clair in Superior. (33)

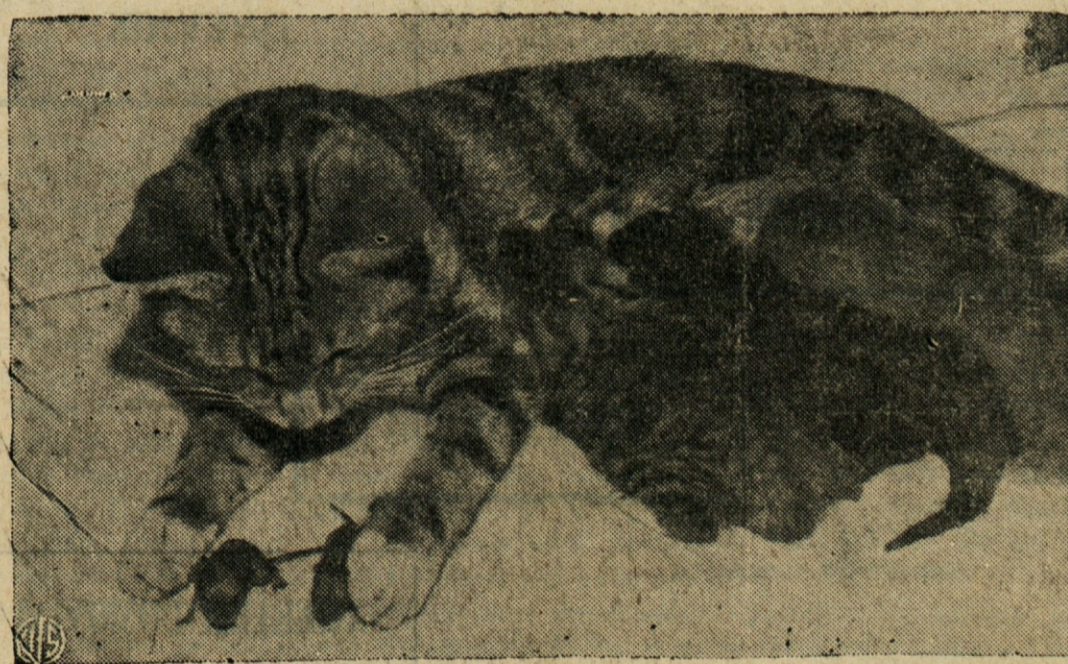
Štiriindvajset strani najlepših povesti prinaša vsak mesec slovenski ilustrirani mesečnik

"POVEST"

Se Vam hranimo začetek romana! Letna naročnina samo \$5.00 Zabeležite si naslov: P.O. Box 730, Brandon, Manitoba, Canada



SANKANJE JE OŽIVELO — Dvodelné sanke so bile v modi pred kakimi 20 leti v Claremont, N. H. Skavtski mojster Sam Foisy (na saneh na levi zadaj) skuša sedaj te vrste sankanja obnoviti.



LJUBEZNIVA MAČKA — Pravi jo, da se mačke rade poigrajo z miškami, predno jih pohrustajo. Mačka, ki jo kaže slika, pa je dve mali miškici vzela v svoje posebno varstvo in pazi, da se jima ne bi kaj zgodilo. Miški delata družino njenim mladičem.

19. poglavje.

Ko je Lorna stopila skozi vrtna vrata in na zasenčen prostor pred hišo, so jo izza mreže iz dišečih cvetov petelinčka pozdravili glasovi: Alteja in neko mlado dekle sta luščili grah in se pogovarjali.

"To je Asafova nečakinja, Betka Burton, ki sem vam o nji že govorila, Lorna," je rekla Mrs. Holmes.

"Da — in bile so same lepe reči," je odgovorila Lorna in dekletu ponudila roko. "Veseli me, da ste prišli, Betka. Prijetno bo, ko bomo imeli še eno dekle več."

"Gotovo bo vsaj zame prijetno. Več poletij sem že skušala priti sem dol, pa je vselej prišla kaka ovira. Že štiri leta nisem videla tete Alteje in strica Asafa."

"Zares škoda," se je nasmehnila Lorna. "Precej ste zamudili."

"O, rada vam verjamem. Med vsemi sorodniki imam ta dva najrajši. Saj imam rada tudi druge, tale dva pa imata poseben kotiček v mojem srcu."

"Beži, beži," je zardela njena teta. "Dekleta mi boste zmešale glavo, če se mi boste prilikzovale. No, kje pa ste bili, deklíč? Videti ste utrujeni in razgreti," se je obrnila proti Lorni, ki se je usedla na stol poleg nje in segla v skledo v njenem naročju.

"Na sprehodu sem bila."

"Veseli me, da ste si vsaj za en dan vzeli dopust."

"Morda bi bilo bolje, da sem šla v cerkev."

"Jaz tega ne bi trdila. Naš Gospod vse upošteva. Vedel je, da ste bili oddiha potrebni. Kdo ve, ali nam ni ta lepi dan poslal prav posebno v vašo korist?"

"Če ga je, sem Mu zelo hvaležna," je resno odgovorila Lorna.

"Naj ga je ali ne, hvaležni smo mu vedno lahko zanj," je rekla Alteja in spustila pest graha v lončeno skledo poleg Betke. "Saj res, da ne pozabim, morda vas bo veselilo izvedeti, da je telefoniral Skot, ko vas ni bilo doma."

"Skot? Bog se nas usmili! Kaj pa je hotel?"

"Skušal je dobiti prenočišče za enega svojih letalskih prijateljev, ki je na sestanek pripekljal s seboj še svojega fantka. Mr. Čiver ju bo pripeljal semkaj noter iz Bostona, v sredo pa spet nazaj v Nju Hempšir, kjer imata svoj dom. Ne morem pa si misliti, zakaj pod milim Bogom naj bi kdo vlačil otroka s seboj na sestanek odraslih mož. Saj bi vendar moral vedeti, da bo vsem samo v nadlego."

"Morda pa nima doma nikogar, da bi zanj skrbel," je pripomnila Betka.

(Dalje prihodnjič.)

Marijanski kongres v Vietnamu

Vietnamski škofje so izdali skupno pastirsko pismo, s katerim obveščajo vernike o marijanskem kongresu, ki bo 16. in 17. febr. v Saigonu. To je prvi kongres te vrste v Vietnamu. Kongres bo zelo važen, ker mu bo predsedoval pro-prefekt misijonske kongregacije kardinal Agagianian.

IVAN TAVČAR:

VISOŠKA KRONIKA

Moj oče v batalji pri Luetznu
1631

Ko sem bil star dvanajst let, je zaukazala ljubljanska gosposka gospe Doroteji Suzani, da mora z Brda. Mater in mene je vzela s sabo ter se naselila v nemškem mestu, ki se mu pravi Nuernberg. Tam sem se v svetem evangeliju še bolj utrdil, ali žalosten sem, da pozneje nisem živel po njem. V dvajsetem letu moje starosti je gospa Doroteja Suzana umrla. Kmalu za njo je umrla tudi moja mati, tako da sem bil sam na svetu. Potem sem se klatil okrog in se seznanil z mnogimi malopridneži. Ko se je Šved vteknil v nemško vojno in ko je gospod Wallenstein klical ljudi pod svojo zastavo, sem se oglasil pri cesarskih. Silno mlad sem bil že v batalji pri Luetznu, kjer je padel švedski kralj in naš general grof Papenheim. Nato pa sem vihral po Nemčiji okrog ter se udeleževal bitk, ki so bile res lepe.

Pri mojem oddelku je služil tudi Lukež. Kako je prišel k nam, kod se je vlačil poprej, ne vem. Po tem ga tudi nikdar nisem popraševal, kakor me on ni izpraševal, kje sem se klatil poprej jaz. Slučajno se je pokazalo, da sva rojaka in da sva oba iz te doline. Od takrat sva skupaj držala ko dvojčka. Bil je boljši od mene; pil ni, igral ni in za ženske ni maral, česar o sebi ne trdim.

Živeli smo divje življenje. Vojskovali smo se za vero, pa vere ni bilo ne v cesarskih, ne v švedskih vrstah. Gorje mu, kdor je prišel pod naše orožje! Človeško življenje ni veljalo več kakor jabolko, ki ga sklatiš z drevesa. Požigali smo, jemali smo, kjer smo kaj dobili; prebivavstva nismo pobijali, če se ni branilo; ženskam smo delali vsako krivico; otrok nismo morili, pač pa so take reči uganjali oni iz Brandenburga in oni z Ogrskega. Živeli smo, da si je moral Lucifer od veselja meti roke, ali na smrt nismo prav nič mislili! Jedli in pili smo in kocke smo metali, dokler ni hudič vzel vsega, kar smo bili naplenili v polju in kar smo bili naropali po seliščih. Da, divje življenje smo živeli! In to življenje mi sedi sedaj na tilniku, da težko umiram! Verjemi mi, da težko umiram!

Nekoliko se je oddehnil, izpil nekaj vode, potem pa je zopet nadaljeval:

"Ko so bili zabodli gospoda Wallensteina smo prišli pod grofa Gallasa. Ta kapitan je rad pil in ni skrbel, da bi bilo kaj vskladišnih. Zatorej smo večkrat trpeli lakot, tako da sva se ga z Lukežem naveličala in da sva v tihi noči odrinila k Švedom. Tam je tedaj zapovedoval vojvod Bernard, ki se je imenoval po nekem nemškem mestu, katerega ime mi je ušlo. Bil je hudič v človeški podobi, a vem, da ni veroval ne v hudiča, še manj v Boga. Podil nas je od batalje do batalje; ena je bila čednejša od druge. Dobro smo živeli. Vsakemu, najsi je bil papist, najsi je bil protestant, smo vzeli zadnji vinar. Res, bili so

časi, katerih se jezdec rad spominja!

Oče ujame generala pri
Jenikovu

1645.

Od Bernarda smo prestopili pod Torstensonona, ki je vselej vedel sovražnika zgrabiti na pravem mestu. Pa je bil hud gospodar, ki te je za najmanjšo reč izročil profosu, da si v hipu stal na lestvi pod vislicami in da so ti sapo vzeli prej, ko si mislil. Vse to ni ugajalo ne meni, ne Lukežu. — Pri Jenikovu na Pemschem smo premilili cesarske in jih na tisoče položili v travo. Midva z Lukežem sva imela srečo, da sva dobila v pest cesarskega generala. Še danes dobro vem, da mu je bilo ime Hatzfeld. Da sva mu izkazala pardon, je nama moral položiti sto težkih zlatov, katere sva pošteno delila.

Odtodaj se pričinja moja nesreča! V ta rumeni denar sem se zagledal in polastila se me je lakomnost. Teh petdeset rumenjakov sem spravil v usnjato mošnjo in jo nosil na vrvice okrog vratu, tako da je bila skrita in varna pod mojim kirasom. Ravno zategadelj mi je tako dobro ostalo v spominu, da je bila batalja pri vasi, ki so jo imenovali Jenikov. Mošnjo je odtodaj s plenom in ropom postajala težja in težja, in obilokrat mi je oulila oko, ko smo se v skoku podili nad cesarske.

Pa tudi Torstensonona sva se z Lukežem nasitila. Prestopila sva v vrste Baniera, ki tudi ni bil dosti prida. Zatorej sva jo prav kmalu od njega odkurila ter se zopet vdinjala pri cesarskih, kjer je bilo manj štrapaca in več menaže. Prej sva se vojskovala za sveti evangelij, sedaj zopet za sveto katoliško stvar. Ne s posebno srečo. Kjer smo trčili na Švede, so nas naklestili, in tu in tam smo izgubili generale in topove.

V tistem času se je meni in Lukežu pridružil kamerad, ki je trdil, da se piše za Jošta Schwarzkoblerja in da je doma iz Eyrishouana, nekje tam, kjer leži mesto Passau. Govoril je, da je oženjen in da je pustil v domači vasi ženo in otroka, hoteč si pridobiti v vojski kaj denarja. Ni pil, ni igral, in gotovo je tudi on nosil pod kirasom težko mošnjo. Bil je človek, starejši od naju, sam zase in manj odkritosrčen, da ti ni rad pogledal oko v oko.

Vojna kasa pri Dachauu
dobljena

1648.

Pri Dachauu na Švabskem smo navsezadnje zopet enkrat Švede potolkli. Z Lukežem in Schwarzkoblerjem smo zajahali, ko smo pobili sovražnika, v njegovo bagožo. Tam smo uplenili vojno blagajno, katero smo s težavo prikrili tovarišem. Vendar se nam je posrečilo, da smo jo spravili na varno in da smo jo zakopali v zemljo. Ravno ko smo bili z delom pri kraju, je sprožil neki Šved, ki je ležal ranjen pod polomljenim vozom, svoj samokres na nas ter Lukeža težko ranil. Da sva s Schwarzkoblerjem strelca takoj zadušila, mi lahko verjameš!

Nekaj dni pozneje je prišlo sporočilo, da so cesar in kralji sklepili mir in da je končana vojna, katera se je vlekla menda trideset let in pri kateri sem

imel sam opravka skoraj osemnajst let.

Tudi nam je bilo prav, da ni bilo več vojne. Gospodje generali so hiteli, da nas odpravijo, ker sedaj, ko se ni smelo več krasti in ropati, soldat ni mogel več živeti. Dobili smo potrebne spise, da nas med potjo gosposke niso zadrževale. Jezdecem, ki so plačali malo odškodnino, so se prepustili konji in še celo vojaška oprava z orožjem.

Lukež je še vedno ležal v lazaretu. Izročil sem mu nekaj denarja in mu naročil, da naj pride pozneje v Škofjo Loko, kjer že zve, kje me je dobili. S Schwarzkoblerjem pa sva se brez odloga odpravila na potovanje. Kupila sva si tovrnega konja ter ga obložila z vojno blagajno in z drugo šaro, ki je človek sam nositi ne mara.

Od Dachaua naprej je mrgolelo po cesti in po poti znancev in kameradov, ki so — ta na konju, oni peš — hiteli proti svojim domovom. Srečevali smo se s tujci, ki so prihajali od severa in od izhoda. Ogovarjali so naju v najrazličnejših jezikih, ker pa nisva govorila ne španskega, ne francoskega, nisva dajala odgovorov. Veliko jih je gledalo na tovrnega konjca, in čutila sva, da je v teh pogledih tičala nevoščljivost. Posebno pešci so bili nadležni ter so poudarjali, da dva človeka ne potrebujejo treh konj in bi torej vsaj enega lahko odstopila, tako da bi včasih tudi pošten pešec zlezal v sedlo ter se oddehnil. Te pripombe so se družile s temnimi pogledi, a sile delati si ni upal nihče, ker sva tičala v močnih kirasih ter sva takoj v rokah imela napete samokrese!

Nikomur nisva zaupala, a zaupala tudi nisva drug drugemu. Takoj, ko sva v Dachauu sedla na konje, sta se nama pridružila dva hudiča. Eden je sedel k me-

ni, drugi k Joštu. Že prve dni sva postajala zamišljena in prav malo sva govorila. Če sem pa pogledal po njegovem zamišljenem obrazu, sem čutil takoj, da šepeta hudič Joštu na uho: "Čemu ti je treba deliti? Samokres imaš, bodalo imaš, in samotnih mest je na vsaki cesti veliko; tudi jarkov je dosti, da vržeš truplo v katerega, kjer ga do sodnega dne nikoli nihče ne iztakne!" Če pa je Jošt Schwarzkobler opazoval moje zamišljene oči, je tudi vedel, da hudič za mano ne molči in da polni tudi moja ušesa z napetimi samokresi, ostrimi bodali, samotnimi mesti in z jarki, kamor se lahko zakopje ubit človek. Bila sva prebrisana kakor dve podlasici in vsak hip pripravljena, da bi enega ali drugega ne prehitel strel iz samokresa ali pa sunek z dolgim, ostrim bodalom. V začetku sva potovala, če le mogoče, v družbi s kakim konjenikom, ki se je vračal s francoskega bojišča ali od kod drugod. Ponoči pa nisva nikdar ostajala na cesti; vselej sva si na večer poiskala selišče, da sva prenočila pod streho, da bi bili ljudje pri roki, če bi izkušnjava premetila mene ali Schwarzkoblerja, da bi posegla po orožju, kakor nama je šepetal hudič na uho.

Tako sva se vlekla od dneva do dneva naprej. Mesta, katerim pravijo Ingolstadt, Regensburg, sva pustila za sabo. — Nekoga dne je imel Jošt nesrečo,

da je padel konj pod njim in da ni več vstal. Sebe sva slabo redila, a še slabše sva pasla spehano žival, ker sva lazila po krajinah, katere sta še nedavno pustošila general Tiren in Wrangel, dva besna in vedno lačna volkova. Jošt je vzel sedlo, ni ga vrgeč proč; vrgeč ga je na tovrnega konjca, dasi je bil že itak preobložen. Odtodaj sem tičal en dan v sedlu jaz, drugi dan Jošt. Pa niti eden niti drugi bi ne bil privolil, da bi jezdec vodil konja s tovorom. Če požeje jezdec, lahko brez napora vzame s sabo tudi tovor, ker žival že itak rada sledi živali. Zatorej je vselej vodil otovorjenega konjca tisti, ki je moral hoditi peš.

Približala sva se zopet Donavi, in mislim, da sva se bližala tudi mestu Passau. Izpregovoril mi je Schwarzkobler, da je Eyrishouen tako blizu, da bi ga z mesta, kjer sva obstala, že skoraj zadela krogla, če bi se izstrelila iz topa. Vprašal je, hočeva li tu deliti ali doli v vasi. Brez obotavljanja sem odgovoril:

SAVE SAFELY
at **3½%**
CURRENT RATE
S.T. CLAIR SAVINGS
613 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue

A. GRDINA & SONS

POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHISTVOM
1053 EAST 62nd ST. Henderson 1-2088

URADI V COLLINWOODU:

17002-10 LAKE SHORE BLVD.
15301 WATERLOO ROADKEnmore 1-5899
KEnmore 1-1239

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

"Tu!" Tako nespameten nisem bil, da bi delitev dovolil v hiši, kjer bi me imeli Schwarzkobler in njegovi v rokah. "Dobro," reče Schwarzkobler, "tu se cepi cesta: na levo teče do Eyrishouana, na desno pa proti meji. Čas je, da deliva!"

Zavlekla sva konja v goščo ter ju privezala k drevesu. V tej gošči je bila mala tratina. Vrgla bil pri roki, in obenem sem pri sva tovor na zemljo ter sedla. pravil tudi svoje bodalo, da ga Med nama je tičala vojna blagaj-

na. Schwarzkobler je dejal: "Na samoti sva in prav lahko se zgodi, da se priplazijo maroderji, ki bova pri najlepši delitvi! Človek mora biti previden!" Iz za pasa je vzel samokres, ga napel ter ga položil tik sebe v travo, da mu je bil takoj pri roki. V tistem trenutku sem pripravil tudi jaz svoj samokres, da mi je gošči je bila mala tratina. Vrgla bil pri roki, in obenem sem pri sva tovor na zemljo ter sedla. pravil tudi svoje bodalo, da ga Med nama je tičala vojna blagaj-

Za
vaš
pomembni
dan!



Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

HE 1-0628

Cleveland 3, Ohio



SPALNI VOZ — T. W. Lightfoot, ki sicer prodaja "hiše na kolesih", je zgradil tudi zložljivo posteljo za dve osebi, ki jo je mogoče pritrditi na streho malega avtomobila, kot kaže slika. Avto in postelja sta bila razstavljena v Londonu na Angleškem.



ZALA MEHANIČARKA — Mrs. Dawn Melius maže avto na gasolinski postaji v Waukesha, Wis., ki jo vodi z njenim možem. Delo samo po sebi ni preveč snažno, toda Mrs. Melius se trudi, da kljub temu vedno zelo izgleda.

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

GRILL—Busy location, steady year-round business. New equipment. Low overhead, 5½ day week. 6 to 4 p.m. Sacrifice due to death.—802 W. Lake. Phone: AUSTIN 7-9289 after 5:30 (29)